

Glasheldere gracht

+ CanalCam Leiden: 24 uur per dag oog in oog met vissen, dit is de ultieme 'slow tv'

Annet van Aarsen

02-05-25, 15:08

[Delen](#)

Een zeelt poseert voor de Canalcam. © Screenshot Canalcam

LEIDEN Er is geen [visdeurbel](#) zoals in Utrecht. Maar je kunt wél meehelpen aan Leids vissenonderzoek. Sinds een paar dagen heeft de stad zijn eigen onderwaterwebcam, [CanalCam Leiden](#). Wat opvalt: kraakheldere beelden.

Ze lijken soms wat opdringerig, dan komen ze zó dichtbij dat het bijna is of ze de camera willen opvreten. Brasems, zeelten, voorntjes en andere vissoorten in al hun schoonheid en tegelijkertijd onvolkomenheid. Prachtige ogen, glimmende schubben maar ook littekens en scheuren. De meeste mensen zien ze nooit in de Leidse grachten zwemmen. En als ze ze zien, dan is het van boven af: dan zien ze vooral de rug. Dat kan nu anders.

Hier staat ingevoegde content van YouTube die cookies wil uitlezen of schrijven.
U hebt hiervoor geen toestemming gegeven.

Pas voorkeuren aan

CanalCam Leiden is een initiatief van Onder Water in Leiden, van stadsgrachtenadviseur Aaf Verkade, die Havenwijk Zuid als proeftuin heeft. Ze heeft zelf eigenlijk niet eens zo veel tijd gehad om te kijken – ze was druk met het oplossen van de 'kinderziektes' van de CanalCam – maar ze is razend enthousiast over wat er te zien is. Ze ziet brasem Tip voorbijkomen en zeelt Bami en andere dieren. Veel vissen zijn oude bekenden van Verkade. Ze heeft ze uitgetekend in een 'smoelenboek'.

Een meneer vroeg me: waarom komen die vissen hier zo graag?

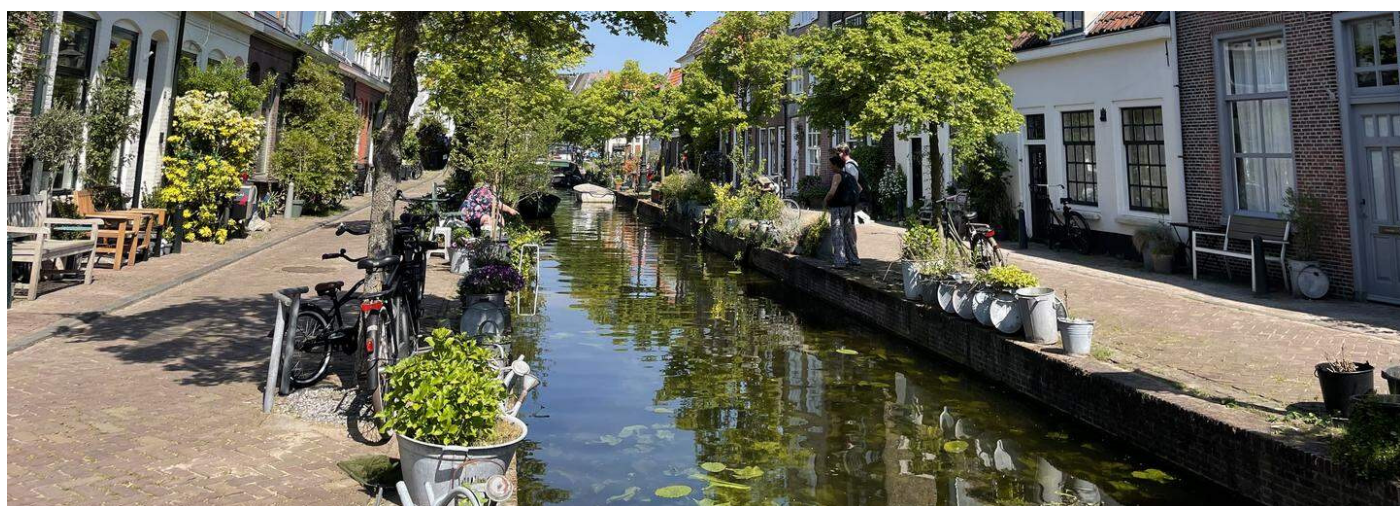
Aaf Verkade

„Een meneer vroeg me: waarom komen ze hier zo graag? Nou omdat ze het een prettige omgeving vinden. Havenwijk Zuid is aangewezen als visreservaat. Het is meestal veilig en er is voldoende voedsel”, zegt Verkade. In het hele visreservaat geldt een visverbod.

Jammer

Ondanks die bescherming zijn er nog steeds bedreigingen en ook die komen duidelijk in beeld op de CanalCam: daar zijn ineens donkere stofwolken en draaikolken te zien en vissen die in paniek wegschieten. Door de Kijfgracht, een hele smalle ondiepe watergang, komt een huurboot ploegen. Zijn schroef graaft in de bodem en verhakselt bovendien de gele plompen en waterlelies. De boot laat een spoor van versnipperde bladen achter. Aaf Verkade haalt haar schouders op: „Jammer.”

De smalle Kijfgracht. © Foto Mediahuis

„Ik hoor veel mensen zeggen dat het beeld zo scherp is. Veel scherper dan de beelden van de visdeurbel. We hebben gedegen onderzoek gedaan naar de beste camera. Eentje van Fishfinder is het geworden”, zegt ze. Met ‘we’ bedoelt ze ook Rudolf Maduro van Stichting Lucifer die haar bijstaat bij de technische aspecten van het CanalCam-project. Alle spullen kon ze aanschaffen met steun van stichting Icke-Lemmens.

Gunnen

Een flinke vis komt in beeld. „Zeelt Bami. Hij heeft een zware winter gehad. Kijk maar: een hap uit zijn staart, een gerafelde rugvin en andere kwetsuren”, zegt Verkade.

„Prachtige beelden! Dit genieten, dit plezier dat ik heb met vissen bekijken, gun ik dus iedereen.” Het is de ultieme ‘slow tv’, ze heeft het behalve van de ‘visdeurbel’-webcam ook een beetje afgekeken van [Beleef de Lente](#).

„Beleef de Lente kijkt op individueel niveau naar dieren. Mensen kennen het vrouwtje, het mannetje, de kinderen, het nakomertje... Ik ben van plan om op de Onder Water in Leiden-website de bekendste smoelen uit mijn smoelenboek te plaatsen. Zodat de kijkers ze óók gaan herkennen.”

1 / 11

De ene na de andere vis. © Screenshots Canalcam

Ze hoopt dat de bezoekers van de CanalCam screenshots maken van hun waarnemingen en opsturen (info@onderwaterinleiden.nl). „Ik wil bijvoorbeeld graag weten: wie zwemt met wie? Zo is Bami vaak in gezelschap van een zeelt die door vrijwilliger Flo 'Krokodil André' is genoemd. Nou vraag ik me af: waar is André? Ik heb hem al een tijdje niet gezien. Wat ook heel welkom zou zijn: bijzondere waarnemingen 's nachts. Gedaan door mensen die niet kunnen slapen. Ik hoop dat dit een community science project wordt.”

Maar vooral, zegt Aaf Verkade, hoopt ze dat mensen met de CanalCam gaan genieten van de blauwe stadsnatuur. „Pak een lekkere ijsthee en neem een moment om te ontspannen.”

Lees ook:

In gesprek met zeelt Bami, vaste gast op de 'Kijf'